

Tuinplan 2017

Pinetum Blijdenstein

Beheerplan 2017

Dit Tuinplan is opgesteld om een inzicht te geven in het beheer in 2017.

Dit plan bevat een korte beschrijving van de onderdelen van het park met de daarbij horende onderhoudswerkzaamheden, gevolgd door de projecten die bij dit onderdeel uitgevoerd dienen te worden.

Als bijlage is toegevoegd de lijst van projecten die in 2017 uitgevoerd gaan worden.

Aan de hand van de verschillende onderdelen van het Pinetum zullen de werkzaamheden worden behandeld.

Aandachtpunten van dit jaar.

2017 is het jaar van de Botanische Tuinen.

In het kader hiervan zal de tentoonstelling Kroonjuwelen dit jaar in de tuin gehouden worden.

Uitgelicht worden coniferen die een speciale plaats innemen in het Pinetum door hun zeldzaamheid, bijzondere uiterlijk of hun mooie verhaal.

Alle activiteiten in het Jaar van de Botanische Tuinen worden georganiseerd onder een nieuwe gezamenlijke identiteit en logo. *Botanic guardians*, botanische tuinen als hoeders van de biodiversiteit. Onder dit nieuwe merk zullen in de toekomst activiteiten en initiatieven vallen van de samenwerkende botanische tuinen.

Inhoud

blz.

Park

1. Paden	4
2. Gazon	4
3. Beplanting	5
a. Bomen	5
b. Tasmaanse hoek	5
c. Rhododendrons	6
d. Ephedra's	6
e. Vijver	6
f. Tuingedeelte rond Tuinmanswoning en Bezoekerscentrum	7
g. Grote kas	7
h. Muurkas	7
i. Oranjerie	8
j. Overige beplanting	8
4. Kwekerij	8
5. Gooilust	9
6. Watervoorziening	9
7. Muren, hekken en poorten	9
8. Kassen	10
9. Tuinmanswoning	10
10. Bezoekerscentrum	11
11. Gereedschapdepot, onderhoudsruimte	11
12. Schaft ruimte, toilet, opslag, banken, kelder, kassahuisje	11
13. Podium	11

Machines en gereedschappen

14. Onderhoud en reparatie	11
----------------------------	----

Bebording

15. Wetenschappelijke naamborden	12
16. Informatieborden	12

Overige activiteiten

17. Collectiebeheer	12
18. Publieksactiviteiten.	12
19. Opleidingen en cursussen.	13
20. Begeleiding vrijwilligers	13
21. Overleg en vergadering.	13
22. Boekhouding, archivering.	13
23. Contacten met andere botanische tuinen.	13
24. Aanschaf materiaal en contacten met dealers.	13

Park

1. Paden

De paden van PB zijn vorm gegeven in de landschapsstijl, in vloeiende, gebogen lijnen.

Ze zijn gemiddeld zo'n 2.25 m breed met een totale lengte van 580 m.

Dit is exclusief de onverharde paden door de Rhododendronvallei. Dit is in totaal 120 meter pad van ongeveer 1,50 meter breed.

De paden dienen goed begaanbaar te zijn voor zowel voetgangers als invaliden. Ze dienen onkruidvrij te zijn, ongeveer gelijk van breedte. Er moet een strakke overgang zijn van pad naar gazon.

Regulier onderhoud:

- Onkruidbestrijding(mechanisch)
- Schoonhouden van bladeren, naalden, etc.
- Padranden bijsnijden/knippen.

Projecten.

- Staalband plaatsen
- Nieuw grind/zand opbrengen

2. Gazon

Het grasoppervlak in het Pinetum wordt bijgehouden als gazon, d.w.z. een kort en goed onderhouden groen oppervlak met duidelijke begrenzing.

Het oppervlak van het gazon dat gemaaid wordt is ongeveer 4000m².

De meeste bomen staan in boomspiegels, een onbeplante ring rond de stam. Dit voorkomt beschadiging van de bomen en verdichting van de grond door maaïen. Bij jonge bomen beschermt deze boomspiegel tegen wortelconcurrentie van de grasmat. Ook kunnen de bomen beter bemest worden.

Tevens geven deze boomspiegels een verzorgd uiterlijk.

Regulier onderhoud:

- Maaïen
- Plaatselijk onkruidbestrijding
- Bemesten
- Water geven
- Boomspiegels onkruidvrij houden en bijsnijden
- Boomspiegels mulchen (dunne laag los, organisch materiaal houdt onkruid tegen en bevordert het bodemleven en de beluchting van de bovengrond)

Projecten.

- Verzakte gedeeltes ophogen
- Slechte gedeeltes opnieuw inzaaien

3. Beplanting.

a. Bomen.

De bomencollectie wordt regelmatig geïnspecteerd op vitaliteit en veiligheid. Dit laatste ten behoeve van mensen, de omliggende beplanting en eventuele bebouwing.

De bomen worden zo min mogelijk gesnoeid om de natuurlijke vorm te behouden. (de paden beloopbaar houden heeft wel de prioriteit!)

Dood en beschadigd hout dat gevaar oplevert wordt verwijderd.

Het Pinetum heeft ongeveer 350 verschillende soorten in de collectie. Door het geringe oppervlak (1,4 ha) is het noodzakelijk om bepaalde bomen weg te halen en bijzondere en zeldzame exemplaren voorrang te geven. Een aantal van te voren aangewezen bomen, meest kweekvormen (cultivars en niet in de natuur ontstane kruisingen) die voor de collectie minder interessant zijn worden verwijderd om plaats te maken voor nieuwe.

Regulier onderhoud:

- Snoeien.
- Bodembeheer met als leidraad het rapport Copijn (2010); bemesting, beluchting en extensiever beheer van bepaalde tuingedeelten
- Inspectie
- Water geven jonge, nieuwe aanplant
- Logboek bijwerken van probleembomen; beheer, grondsoort, onderzoek, bemesting, etc. per boom

Projecten:

- Bodemverbetering aan de hand van het rapport van Copijn (2010)
- Kappen van een aantal bomen die minder belangrijk zijn voor de collectie
 - o 2 x Cupressocyparis Leylandi (kruising)
 - o 1 x Picea Abies (dubbel in collectie)
 (zie ook projectenlijst 2017)
- Planten van nieuwe bomen (aanwezig op de kwekerij met prioriteitenlijst)

b. Tasmaanse Hoek.

De Tasmaanse hoek herbergt Tasmaanse en Australische coniferen, s'zomers staan hier ook veel boomvarens.

Regulier onderhoud:

- Onkruidbestrijding.
- Verplaatsen van vorstgevoelige planten in en uit de kas.
- Water geven
- Bemesten

Projecten:

- De bielen die gebruikt zijn bij de aanleg van de rotstuin moeten gefaseerd verwijderd worden. Als het nodig is worden zij vervangen door steen.

c. Rhododendrons.

De Rhododendroncollectie vormt een onderdeel van de Nationale Plantencollectie. Ze functioneert tevens als decoratieve onderbeplanting. De collectie bestaat geheel uit wilde soorten.

Regulier onderhoud:

- Onkruidbestrijding, vooral door te mulchen (bedekking met organisch materiaal)
- Snoeien (paden vrijmaken, dood hout)
- Water geven
- Verplanten om ruimte te geven

Projecten.

- geen

d. Ephedra's.

De Ephedra's bevinden zich voornamelijk tegen de muurkas voorzijde. Ze komen het best tot hun recht zonder andere soorten beplanting.

Regulier onderhoud:

- Onkruidbestrijding.
- Vrijhouden van blad, etc.
- Soorten vrij houden van elkaar
- Snoei om vorm te behouden

Projecten.

- Soorten moeten gescheiden worden, kleinere planten kunnen in potten ingegraven worden.

e. Vijver.

De vijver is een apart tuinonderdeel waar varens, mossen en paardestaarten de overhand moeten gaan krijgen. Het moet een mesozoïsch beeld krijgen.

Regulier onderhoud.

- Intensieve handmatige onkruidbestrijding.
- Rotsen vrij houden van takken en blad.
- Scheuren, verplanten.
- Verzorgen schildpadden/vissen.

Projecten.

- Meer mossen en varens worden verzameld en aangeplant.

f. Tuin rond tuinmanswoning en bezoekerscentrum.

Rond de tuinmanswoning en het bezoekerscentrum dient een aantrekkelijk tuingedeelte te zijn met wat meer kleur. Deze beplanting is geen onderdeel van de collectie. Ze mag uit bloemplanten en kuipplanten bestaan.

Regulier onderhoud.

- Onkruidbestrijding.
- Scheuren, verplanten, compost .

Projecten.

- Geen

g. Grote kas.

De grote kas bevat subtropische naaktzadigen (coniferen en cycadeëen) die niet vorstbestendig zijn.

Regulier onderhoud.

- Onkruidbestrijding.
- Water geven.
- Snoeien.
- Bestrijding ziekten en plagen.

Projecten:

- Planten van nieuwe soorten.
- Bovengrond vervangen.

h. Muur kas.

Het grootste deel van de cycadeëencollectie staat in de muurkas.

Hier bevindt zich ook een kweekgedeelte.

Regulier onderhoud:

- Onkruidbestrijding.
- Bestrijding ziekten en plagen.
- Water geven.
- Bemesten.
- Zaaïen en stekken.
- Verpotten.

Projecten.

- Geen

i. Oranjerie

In de oranjerie bevinden zich de kuipplanten van de collectie, subtropische coniferen en cycadeen. 's Zomers staan deze planten buiten opgesteld.

Regulier onderhoud:

- Onkruidbestrijding.
- Water geven.
- Bemesten.
- Verpotten.
- Ziekten en plagen bestrijding.
- Planten naar binnen en buiten verplaatsen.

Projecten.

- Een aantal kunststof potten vervangen door aardewerk potten en houten kuipen.

j. Overige beplanting.

In het park staan een aantal hagen.

Verspreid door de tuin staan vaste planten en bollen.

Varens en mossen staan op geschikte plaatsen in het park en worden verder verspreid.

Regulier onderhoud.

- Onkruidbestrijding.
- Scheuren, verplanten, mulchen.
- Hagen knippen.

Projecten.

- Geen

4. Kwekerij

1. De kweekbak in de muurkas is bedoeld voor het zaaien en stekken van nieuwe soorten.
2. Voor de opkweek en overwintering van gewortelde zaailingen en stekken van kleine coniferen is er een kweekkas op de buitenkwekerij.
3. De buitenkwekerij, tussen de grote kas en de sporthal, is bedoeld voor de opweek van jonge planten om de collectie aan te vullen, materiaal voor de verkoop te kweken en voor uitstalling van kleinere kuipplanten.

Regulier onderhoud:

- Onkruidbestrijding.
- Water geven.
- Mulchen.
- Verplanten.
- Rondsteken.
- Snoeien.
- Verpotten.

Projecten.

- Bomen verplanten; prioriteitenlijst maken voor het verplanten

5. Gooilust.

Het landgoed Gooilust van Natuurmonumenten functioneert als dependance voor de collectie.

Bomen uit de kwekerij die te groot worden, dubbel of algemeen zijn en geen plaats kunnen krijgen in het park worden daar geplant.

In de siertuin van Gooilust is een klein oppervlak beschikbaar om kleinere bomen op te kweken.

Regulier onderhoud:

- Inspectie.

Projecten.

- Bomen verplanten uit kwekerij naar Gooilust.

Bouwkundige elementen

6. Watervoorziening.

Om de watervoorziening in het park en in de kassen niet meer geheel afhankelijk te maken van het waterleidingnet en om kosten te besparen wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de bronpomp en regenwateropvang.

Daar het pomphuis en de leidingen niet vorstvrij zijn is dit in de winter niet te gebruiken, dan wordt leidingwater gebruikt.

Het water uit de bronpomp is na onderzoek geschikt bevonden als gietwater. Voor zuurminnende gewassen zou een bemesting met ureum/ammoniumhoudende meststoffen voldoende zijn.

Projecten.

- Geen.

7. Muren, hekken en poorten.

Muur

Buiten een afsluitende functie was de muur in de beginperiode bedoeld als warmtebuffer voor warmteminnende fruitgewassen en om bepaalde fruitgewassen vroeger te kunnen oogsten.

Regulier onderhoud:

- Inspectie.

Projecten:

- pannen op bovenzijde moeten hersteld worden.

Hekken

Bij de afsluiting rond het terrein zijn verschillende typen hekken gebruikt. Ze zijn in redelijke staat.

Regulier onderhoud:

- Inspectie.
- Plaatselijk herstellen hekwerk indien nodig.

Projecten:

- Een nieuw hek als afscheiding tussen park en de kwekerij.
- Een nieuw hek als afscheiding tussen park en achterplaats.

Poorten

Er zijn drie toegangspoorten tot het terrein. De achteringang bestaat uit een metalen schuifhek.

Regulier onderhoud:

- Schoonmaken.

Projecten.

- houten platen in achterhek vervangen door nieuwe, dunner.

8. Kassen.

De kassen bevatten de coniferencollectie en cycadeëencollectie welke gebonden zijn aan een subtropisch of tropisch klimaat.

Regulier onderhoud:

- Schoonmaken kasramen.
- Smeren beluchtingsysteem.
- Inspectie.
- Vervangen kapotte ramen.

Projecten:

- Poeren in de grote kas vrijmaken van grond. Dit om roesten te voorkomen.

9. Tuinmanswoning.

Regulier onderhoud:

- Inspectie,
- Schoonmaken dakgoten en afvoeren.

Projecten:

- geen

10. Bezoekerscentrum.

Regulier onderhoud:

- Inspectie.
- Schoonmaken dakgoten en afvoeren.

Projecten:

- Zonnepanelen (p.m.)

11. Gereedschapsruimte/onderhoudsruimte.

Projecten:

- Er komt buiten een extra brandstofopslag.

12. Schaftruimte, toilet, opslag, banken, kelder, kassahuisje.

Projecten:

- De tuinbanken moeten geschilderd en hersteld worden.
- Basis luik kelder iets hoger opmetselen (voorkoming waterinstroom)

13. Podium.

Projecten:

- Herstel houtwerk aan voorzijde

Machines en gereedschappen

14. Onderhoud en reparatie.

Regulier onderhoud:

- Dagelijks onderhoud en kleine reparaties worden in eigen beheer uitgevoerd.

Projecten:

- Keuring klein gereedschap in orde maken.

Bebording

15. Wetenschappelijke naamborden

Regulier onderhoud:

- Schoonhouden.
- Inspectie.
- Lijst bijhouden van nieuw te maken borden

Projecten:

- Geen projecten

16. Informatieborden.

Bij de verschillende bomen staan grotere informatieborden.
In 2015 zijn er 18 stuks.

Regulier onderhoud:

- Regelmatig schoonmaken.

Projecten.

- Geen projecten.

Overige activiteiten

17. Collectiebeheer.

De collectiebeheerder verzorgt de wetenschappelijke kant van de collectie. Een aantal werkzaamheden worden door de tuinbeheerder aan het collectiebeheer gedaan.

- Het bijhouden van planten/bomen die dood zijn gegaan of weggehaald zijn. De bordjes hiervan of de namen worden aan de collectiebeheerder doorgegeven. Deze houdt de collectielijst bij.
- Het noteren van naamborden die nieuw gemaakt moeten worden.
- Het noteren van nieuwe soorten en doorgegeven hiervan aan de collectiebeheerder.
- Overleg met de collectiebeheerder over de voortgang van de collectie.

18. Publieksactiviteiten.

De publieksactiviteiten bestaan uit:

- Hand en spandiensten voor het bezoekerscentrum.
- Contacten met het publiek in de tuin.
- Telefonische contacten.
- E-mails afhandelen.
- Publicaties in Blijdenstein Nieuws etc.
- Contacten via activiteiten in het Bezoekerscentrum.
- Rondleidingen.

19. Opleidingen, cursussen en kennisvergroting.

Door de tuinbeheerder zullen regelmatig opleidingen en cursussen worden gevolgd om zijn kennis op niveau te houden en te vergroten.

Ook zijn er een aantal verplichte cursussen die gevolgd moeten worden, zoals Bedrijfshulpverlening. Regelmatig worden boeken aangeschaft voor de bibliotheek en bestudeerd.

20. Begeleiding vrijwilligers.

Dit jaar zijn er rond de 14 vrijwilligers werkzaam in de tuin. Hiervoor moeten passende werkzaamheden gezocht worden en begeleiding worden gegeven.

21. Overleg en vergadering.

De vergaderingen van het bestuur worden meestal bijgewoond door de tuinbeheerder. Ook daarbuiten heeft hij regelmatig overleg met verschillende bestuursleden. Regelmatig is er een overleg met de collectiebeheerder.

22. Boekhouding, archivering.

Binnengekomen e-mails afhandelen, rekeningen en andere informatie archiveren. Beheerplannen maken, etc.

23. Contacten met andere botanische tuinen.

Regelmatig dienen andere Pineta en botanische tuinen te worden bezocht en contacten met collega's te worden gelegd en onderhouden.

Er worden vergadering bijgewoond van overkoepelende organisaties.

24. Aanschaf materiaal en contacten met dealers.

Er wordt tijd besteed aan het aanschaffen van materialen, brandstof, gereedschap, planten, etc. ten behoeve van de tuin.

Machines moeten voor onderhoud en reparatie naar de dealer gebracht worden.